

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ภาวะอ่อนเปลี้ยในผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวเพ็ญกมล กุลสุ	
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีพรรณ กันธวัง	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี เอื้ออำนวย	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวดี ชอนตะวัน	กรรมการ
	อาจารย์ ดร. อวยพร คัดมุษยกุล	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะอ่อนเปลี้ยในผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด เป็นภาวะที่รบกวนต่อความสุขสบายของผู้ป่วยเด็กทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ และต้องการการดูแลช่วยเหลือจากพยาบาล แต่อย่างไรก็ตามมีรายงานการศึกษาเกี่ยวกับภาวะอ่อนเปลี้ยในเด็กน้อยมาก และไม่พบรายงานการศึกษาลักษณะภาวะอ่อนเปลี้ยในผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายลักษณะภาวะอ่อนเปลี้ยในผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด และศึกษาปัจจัยที่ทำให้ภาวะอ่อนเปลี้ยเพิ่มมากขึ้นและบรรเทาตามการรับรู้ของผู้ป่วยเด็ก ประชากรที่ศึกษาคือ ผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวอายุ 7 - 15 ปี ที่เข้ารับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 มีจำนวน 18 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมี 3 ชุด คือ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยเด็ก แบบวัดภาวะอ่อนเปลี้ยที่ดัดแปลงจากแบบวัดภาวะอ่อนเปลี้ยของไปเปอร์และคณะ (Piper et. al., 1998) และแบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ทำให้ภาวะอ่อนเปลี้ยเพิ่มมากขึ้น และบรรเทา ข้อมูลที่ได้ทำการ

วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยมีดังนี้

ภาวะอ่อนเปลี้ยในผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด พบว่ามี 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะแรก ระดับภาวะอ่อนเปลี้ยมีการเพิ่มสูงขึ้นและลดต่ำลง 2 ครั้งใน 1 ชุดของเคมีรักษา ซึ่งเป็นลักษณะภาวะอ่อนเปลี้ยของผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดลิมโฟบลาสระหว่างได้รับยาเคมีบำบัดจำนวน 12 ราย ลักษณะที่สอง ระดับภาวะอ่อนเปลี้ยมีการเพิ่มสูงขึ้นและลดต่ำลงเพียงครั้งเดียวใน 1 ชุดของการรักษา ซึ่งเป็นลักษณะภาวะอ่อนเปลี้ยของผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดไมอีโกลอบลาสระหว่างได้รับยาเคมีบำบัดจำนวน 6 ราย ซึ่งภาวะอ่อนเปลี้ยทั้ง 2 ลักษณะนี้มีระดับภาวะอ่อนเปลี้ยเพิ่มขึ้นสูงสุดในวันที่ 2 ของการได้รับยาเคมีบำบัด

ปัจจัยที่ผู้ป่วยเด็กระบุว่าทำให้ภาวะอ่อนเปลี้ยเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ เสียงดัง กลิ่นเหม็น แสงไฟ การถูกปลุกในขณะนอนหลับ การเปลี่ยนแปลงแบบแผนการนอนหลับ ไม่สามารถทำกิจกรรมที่อยากจะทำ การรับประทานอาหารได้น้อย มีอาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัด และการได้รับการรักษาพยาบาลที่ทำให้เกิดความเจ็บปวด ส่วนปัจจัยที่ผู้ป่วยเด็กระบุว่าทำให้ภาวะอ่อนเปลี้ยบรรเทาลง ได้แก่ ไม่มีเสียงดัง ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีแสงไฟ ไม่ถูกปลุกในขณะนอนหลับ การคงไว้ซึ่งแบบแผนการนอนหลับที่ปกติ สามารถทำกิจกรรมที่อยากจะทำ การรับประทานอาหารได้มาก มีพื้นที่นั่งมาเยี่ยม ไม่มีอาการข้างเคียงของยาเคมีบำบัด และไม่ได้รับความเจ็บปวดจากการรักษา

ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้แนะให้พยาบาลได้ตระหนักถึง และประเมินภาวะอ่อนเปลี้ยในผู้ป่วยเด็กมะเร็งเม็ดเลือดขาวระหว่างได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด พร้อมทั้งให้การช่วยเหลือโดยลดปัจจัยที่ทำให้ภาวะอ่อนเปลี้ยเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมปัจจัยที่ทำให้ภาวะอ่อนเปลี้ยบรรเทาลง และควรทำศึกษาซ้ำโดยเพิ่มจำนวนผู้ป่วยเด็กให้มากขึ้น และศึกษาต่อเนื่องในระยะเวลาที่ยาวกว่า เพื่อให้เห็นถึงแบบแผนของภาวะอ่อนเปลี้ย

Thesis Title	Fatigue in Leukemic Children Receiving Chemotherapy		
Autor	Miss Penkamol Koolsu		
M.N.S.	Pediatric Nursing		
Examining Committee			
	Asst. Prof. Dr. Seepan	Kantawang	Chairman
	Asst. Prof. Malee	Urharmnuay	Member
	Assoc. Prof. Dr. Ratanawadee	Chontawan	Member
	Lect. Dr. Ouyporn	Tunmukayakul	Member
	Asst. Prof. Dr. Tipaporn	Wonghongkul	Member

Abstract

Fatigue in leukemic children receiving chemotherapy is a physically and psychologically disruptive symptom and needs nursing intervention. However, little has been documented and no study describing characteristics fatigue in leukemic children is conducted. The purpose of this study were to describe characteristics of fatigue in leukemic children receiving chemotherapy, and to identify factors contributing and alleviating fatigue. The study population was 18 leukemic children aged 7 – 15 admitted in pediatric ward, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during April to July 2001. Three instruments: Demographic Data Form, Modified Piper Fatigue Scale, and Scale of Contributing and Alleviating Fatigue Factors were used for data collection. The data were analyzed by using descriptive statistics.

Findings demonstrated two characteristics of fatigue in leukemic children receiving chemotherapy. The first characteristic was two episodes of rising and falling fatigue levels during one course of chemotherapy among 12 children with acute lymphoblastic leukemia.

The second characteristic was one episode of rising and falling fatigue levels during one course of chemotherapy among 6 children with myeloblastic leukemia. In addition, the peak rising fatigue level of both fatigue characteristics was found on the second day of chemotherapy.

The contributing fatigue factors were noises, bad smells, light, sleep interruptions, sleep pattern changes, unable to perform preferring activities, less food intake, having side effects of chemotherapy, and receiving painful procedures. The alleviating fatigue factors included not having noises, bad smells, light, sleep interruptions, and sleep pattern changes; be able to perform preferring activities, more food intake; siblings visits; not having chemotherapy side effects; and not receiving painful procedures.

The results of this study suggest nurses to aware and assess fatigue in leukemic children as well as to reduce fatigue contributing factors and enhance fatigue alleviating factors. Replication of the study with a large number of leukemic children and longer period to see fatigue pattern is recommended.